

Таким чином, динаміка розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств за аналізований період відображає процес відновлення економіки на інноваційній основі, перерозподіл ресурсів і технологічних центрів у межах країни, а також поступове формування нових осередків промислової модернізації. Отримані дані підтверджують, що навіть в умовах воєнної нестабільності інноваційний сектор зберігає здатність до розвитку, забезпечуючи адаптацію промисловості України до викликів зовнішнього середовища та створюючи основу для післявоєнного відновлення.

Література:

1. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>
2. Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія, План, Заходи від 31.12.2024 № 1351-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>
3. Економічна статистика / Наука, технології та інновації. Державна служба статистики України, 2025. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm.

Процко Я. О.,

*аспірант кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки
та права «КРОК», м. Київ*

ЗАСТОСУВАННЯ ІТ-КОМПАНІЯМИ СУЧАСНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ОБРОБКИ ТА АНАЛІЗУ ДАНИХ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Аналіз даних за допомогою цифрових інструментів швидко набирає популярності серед компаній і фахівців з обробки даних. Одним з таких засобів в аналітиці даних є штучний інтелект, який дозволяє аналізувати великі масиви даних. Це дає можливість ІТ-компаніям виявляти тенденції та отримувати уявлення про поведінку споживачів чи інші важливі напрямки аналізу даних. Використовуючи потужні алгоритми машинного навчання, штучний інтелект може допомогти швидко та точно розібратися у величезних обсягах інформації.

Сучасні ІТ-компанії працюють в середовищі, де фінансові операції стають більш вразливими до кіберзагроз, регуляторних змін та невизначеності в економічному середовищі. Одним із ключових аспектів забезпечення фінансової безпеки ІТ-компаній є необхідність її інтеграції в загальну стратегію розвитку

компанії, включаючи використання цифрових технологій, таких як блокчейн, штучний інтелект та великі дані, що підвищить ефективність фінансових процесів [1, с. 86].

Метою роботи є дослідження сучасних цифрових інструментів для обробки та аналізу даних ІТ-компаніями.

Для компаній, які хочуть залишатися конкурентоспроможними, інтеграція штучного інтелекту в екосистему аналізу даних є надзвичайно важливою. Замість того, щоб розглядати його як ізольований інструмент, доцільно сприймати його як ключовий компонент широкої стратегії обробки та аналізу даних. Особливу увагу слід приділити використанню штучного інтелекту як інноваційного інструменту для ефективного управління ризиками, прогнозування ринкових трендів та підвищення прибутковості портфелів у цифрову епоху [2, с. 134].

Генеративний штучний інтелект, включно з моделями великих мов програмування (LLM), пропонує універсальне застосування протягом усього життєвого циклу даних. Він може збагатити джерела даних, пришвидшити обмін даними, створювати інноваційні візуалізації даних з автоматичними підказками, запускати корпоративні чат-боти та багато іншого. Компанії, які розробляють надійну генеративну стратегію штучного інтелекту, можуть безперешкодно інтегрувати нові системи та скористатися перевагами розвитку технологій штучного інтелекту [3].

Щоб краще зрозуміти, чому використання штучного інтелекту ІТ-компаніями важливе в аналітиці даних, визначимо переваги, які він надає [4].

1. *Швидкість та ефективність.* Інструменти штучного інтелекту можуть обробляти дані набагато швидше, ніж люди, а це означає, що висновки, які ви отримуєте з аналізу, є швидшими та точнішими. Це полегшує компаніям швидше приймати рішення та реагування на них. Помічник на основі штучного інтелекту може допомогти швидко знайти бібліотеки різних даних і навіть запропонувати альтернативні підходи до їх аналізу.

2. *Перевірка фактів та валідація.* За допомогою інструментів штучного інтелекту ІТ-компанії можуть швидко виявляти невідповідності у даних. Деякі моделі штучного інтелекту можуть навіть виявляти помилки або потенційні проблеми, пов'язані з їх виникненням.

3. *Демократизація даних.* Штучний інтелект може забезпечити більш демократизований доступ до даних. Використовуючи обробку природної мови (NLP) у чат-ботах зі штучним інтелектом, ІТ-компанії можуть дозволити пересічним користувачам, які не мають доступу до даних, аналізувати великі набори даних і швидко отримувати ключові висновки.

4. *Автоматизоване створення звітів.* Використовуючи штучний інтелект, ІТ-компанії можуть автоматизувати процес створення звітів. Замість ручного створення звітів для кожного окремого аналізу, інструменти штучного інтелекту можуть генерувати звіти автоматично та швидко. Такі звіти гарантують, що всі

співробітники мають своєчасний доступ до однієї й тієї ж інформації, незалежно від їхнього місцезнаходження.

У сучасному бізнес-ландшафті, що базується на штучному інтелекті, добре продумана генеративна стратегія штучного інтелекту є життєво важливою для підтримки конкурентних переваг, сприяння інноваціям, автоматизації та оптимізації процесів для підвищення ефективності та зростання. Компанії, які не адаптуються, ризикують відстати. Без генеративної стратегії штучного інтелекту компанії ризикують:

- відстати від конкурентів, які ефективно використовують штучний інтелект;
- втратити можливості для автоматизації та оптимізації процесів;
- потенційно неправильно поводитись з даними або їх недостатньо використовувати;
- опинитися під загрозою підвищеної ймовірності етичних дилем і недотримання законів про конфіденційність даних;
- здійснювати необов'язкові витрати та неефективно використовувати технології і людський капітал;
- неефективно використовувати інструменти штучного інтелекту через відсутність кваліфікованого персоналу.

Тому стратегія розвитку штучного інтелекту слугує основою для ініціатив ІТ-компаній у сфері штучного інтелекту та дозволяє їм залишатися гнучкими під тиском умов невизначеності.

Важливо також розглянути загрози робочим місцям працівникам компаній, що може спричинити використання штучного інтелекту.

Слід зазначити, що для створення серйозної загрози для фахівців з обробки та аналізу даних, штучний інтелект має:

- подолати розрив між бізнесом та його ІТ-командою;
- співпрацювати з зацікавленими сторонами у виявленні, визначенні пріоритетів та уточненні вимог;
- ефективно спілкуватися з зацікавленими сторонами та забезпечувати прогрес у досягненні цілей проєктів;
- розуміти бізнес-процеси та перетворювати їх на технічні вимоги;
- застосовувати креативний підхід до вирішення бізнес-завдань.

Це складне завдання навіть для суперкомп'ютера. Зрозуміло, що штучний інтелект це, безсумнівно, цінний інструмент, але він не замінить бізнес-аналітиків найближчим часом.

Отже, штучний інтелект та аналітика даних тісно пов'язані, і майбутнє обох, ймовірно, буде пов'язане зі зростаючою інтеграцією. Штучний інтелект ставатиме дедалі важливішим для розуміння даних – від пошуку закономірностей у даних до отримання висновків з великих наборів даних. Можемо очікувати подальшого розвитку автоматизованої генерації звітів, а також ширшого використання NLP

для забезпечення можливості виведення підказок природною мовою, що зробить дані доступнішими та зрозумілішими.

Крім того, штучний інтелект, ймовірно, стане ще більшою силою в безпеці даних, оскільки обсяг персональних даних, що зберігаються компаніями, зростатиме. Інструменти штучного інтелекту можуть виявляти підозрілу поведінку або закономірності, які можуть свідчити про зловмисну діяльність, допомагаючи захистити дані користувачів від кіберзлочинців.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що використання ІТ-компаніями можливостей штучного інтелекту в аналітиці даних продовжуватиме з часом зростати завдяки його перевагам у швидкості, валідації даних, демократизації даних та автоматизації. Майбутнє штучного інтелекту в аналітиці даних виглядає надзвичайно перспективним, оскільки постійно розробляється багато нових інструментів і програм. Деякі з них включають кодування для аналізу даних, пояснення результатів, створення синтетичних даних, створення інформаційних панелей та автоматизацію введення даних.

Література:

1. Rumyk I., Puzyrova P. Conceptual approaches to ensuring financial security of it companies in the context of smart economy and digitalisation. *Economics, Finance and Management Review*. 2025. №1(21). P. 85-97. DOI: <https://doi.org/10.36690/2674-5208-2025-1-85-97>.

2. Румик І.І., Ковальчук Ю.Р. AI-агенти в управлінні цифровими активами: оптимізація інвестиційних стратегій в умовах криптовалютної волатильності. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. №3(285). С. 133-142 DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-285-133-142>.

3. Vinton P. 5 Pillars of an Effective Generative AI Strategy. *Analytics 8*. 2025. URL: <https://www.analytics8.com/blog/five-pillars-of-an-effective-generative-ai-strategy/>.

4. Chia A. 6 Unique Ways to Use AI in Data Analytics. 2024. URL: <https://www.datacamp.com/blog/unique-ways-to-use-ai-in-data-analytics> .